

A ESCOLA de MÚSICA y DANZA Tradicional de Tapia

✦ Ángel Herrera Gutiérrez

En outubro del ano 1995 botaba a andar en Tapia a Escola de Música y Danza Tradicional. Un proyeuto presentao al Conceyo por un peteiro de xente dedicada dende hai abondo tempo a estas custioís, consiguíu el apoio das autoridades tapiegas y, cua subvención correspondente da Conseyería de Cultura, as actividades empezaron a funcionar. Tres profesores y us locales cedidos pol Conceyo sirven d'infraestructura pra esta guapa iniciativa.

Ángel Herrera, profesor de Baile y Danza Tradicional que, xunto con Rosa Vigil, lleva trabayando por estas terras dellos d'anos, cúntanos cuáles son os sous esmolementos sobre a cultura tradicional y esplícanos el funcionamento da Escola.

Se falamos d'Escolas de Música y Danza Tradicional antias hai que fer úa referencia a qué se busca cua súa criación y posta en funcionamento.

Primeiro de nada, ¿qué é eso de tradicional? —porque lo d'escola de música todo el mundo lo entende —.

Pois ben, dende hai muitos anos, hai úa serie de xente que sempre crimos qu'había que defender y tresmitir a cultura qu'os nosos maiores nos foron legando y que, por desgracia, vai desaparecendo a úa velocidá muito mayor del que se podía pensar nun principio. Pra llevar pr'alante este proyeuto é mui importante empezar dende os máis novos da casa pra iryes ensinando qu'el qu'os nosos bolos aprenderon de sous bolos hai que tentar de conservallo, tresmitillo ou, a lo menos, conocello. Tamén hai que feryes ver qu'esa cultura, anque s'aprenda de xente que, as máis das veces, nun ten estudos académicos, non por eso é menos importante. Y máis se nos precátamos de qu'os estudiosos da "Cultura" con mayúsculas botan mao da cultura popular —querse dicir, del saber da xente —pra sacaren despóis as súas

conclusioís sobre a forma de vida dos nosos antepasaos.

Máis que nada, el que tentamos de fer é que se dían conta de qu'un poble, sin un legao cultural detrás que ye día esfouto, queda valleiro de contenido pra brindar ás futuras xeneracioís. Dito noutras palabras, é ben importante conocer a nosa propia cultura y as súas diferencias con outras vecías pra poder comparallas y enriquecerse con ellas.

¿Cómo ser quén a fer todo ese llabor? Esta pregunta ten úa resposta clara: ensiñándoyes dende el empezo a estimar el d'ún, sin que teñan nunca que sentir el d'ún (por propio y común) como daqué que nun interesa ou que, nel pior dos casos, yes poda parecer que nun ten nengúa importancia (polo que ten de cousa de cadaldía) nel desarrollo da súa vida y a dos sous fijos.

A cultura que nos van tresmitindo de xeneración en xeneración y a que despóis nosoutros imos enriquecendo cua nosa aportación, vai amañando el xeito de ser dos que vivimos nos diferentes poblos ou áreas culturales, consiguiendo que con esos pequenos matices que nos

estreman d'outras zonas vecías vaya entrando a formar parte da Hestoria que conforma todo desarrollo posterior dos poblos.

A través da *Escola de Música y Danza Tradicional* el que tentamos de fer é qu'ese coñecemento nun se perda y sépamos da forma de ser y d'actuar das persoñas que nos precederon. Pero queremos que con ese coñecemento nun váyamos a caer en equívocos folclórico-festivos. Querese dicir, nun nos conformar con qu'as persoñas qu'asisten ás diferentes materias que se dan na escola queden puramente nel anecdótico ou nel superficial, senón qu'afonden nel coñecemento da cultura tentando de chegar a lo máis fondeiro d'ese coñecemento.

El noso oxetivo final nun é qu'a xente aprenda a tocar a gaita, el tambor, el pandeiro, ou qu'aprendan us pasos de baile. Non. El que queremos é que, aparte d'a tocar ou a beilar, aprendan a comprender y estimar todo el que se relaciona cua cultura tradicional.

Por exemplo, a través da enseñanza del noso folclore, da mitoloxía, dos costumes, da roupa, das festas anuais (matanza, navidá, antroido, San Xuan...).

Nun queríamos qu'úa Escola de Música y Danza Tradicional fora namáis un sitio del que salían gueiteiros, bandas de gaitas ou grupos folclóricos. Nun é ese el noso fin. El que buscamos é que todo el que pase pola Escola salia d'ella con un coñecemento das distintas materias que s'imparten pero qu'ese coñecemento sía a través del razonamento de por qué se beilaba, por qué se tocaba a gaita. Que sían sabedores de

Un momento d'úa actuación del grupo A Fontenova de Tapia.

que beilar ou tocar a gaita é máis que dar brincos ou saber tocar el Xiringüelu, qu'el que van aprender é el legao cultural qu'os nosos maiores nos deixaron d'un xeito xinxello y sin espaventos pero que conforma todo el saber qu'ellos nun tempo foron axuntando.

Pr'acabar y deixarse de filosofar hai que dicir qu'a Escola de Música y Danza Tradicional é el empeño que temos dalgús en qu'as nosas tradicións se podan aprender d'un xeito divertido sin acabar sendo a Escola —como pasa en muitos casos— un sitio unde s'imparten coñecementos pero qu'al cabo esquécense sin deixar rastro.

Tampouco nun queremos esqueicernos nosoutros de dar ánimos a os distintos Conceyos da zona máis occidental d'Asturias pra qu'amañen as súas propias Escuelas de Música y Danza Tradicional, pra que dende ellas se tente de recuperar ou salvar un pouco del que queda das nosas tradicións. Cada día que pasa pérdese un pouco d'esa hestoria de todos os días que da xeito á nosa Cultura Tradicional.

El esquema de funcionamento da Escola, al tar empezandó, consta de tres apartaos ou materias que s'imparten neste primeiro curso:

- Clases de Gaita, con tres asignaturas: *Gaita, Llinguaxe Musical y Folclore*.
- Clases de Baile y Danza Tradicional, con tres asignaturas: *Baile y Danza, Canción, y Instrumentos y Folclore*.
- Clases de Tambor, con tres asignaturas: *Tambor, Llinguaxe Musical y Folclore*.

Como se ve hai úa asignatura común a todas, qu'é el Folclore. Nun fai falta volver alló sobre el que se dixo máis antias da importancia da cultura tradicional na enseñanza das distintas materias que fain el núcleo da Escola.

A Escola ten trazao ir metendo novas materias pra enseñar, como é el caso dos instrumentos tradicionales (acurdión, violín, clarineté, etc.).

Pol momento as clases de baile tán dándose nel polideportivo das Escuelas de Tapia y as de teoría y gaita nel baxo da Casa da Cultura pero hai a idea por parte del Conceyo tapiego d'amañar un local —cuntando cua subvención da Conseyería de Cultura— unde se poda ter úa sala pral baile, cabinas individuales pra gueiteiros, un aula pras clases teóricas, outra pra audiovisuales y úa sala de profesores.

Hai muitas esperanzas de que nun quede todo en augua d'ovos y que pral curso que vén se poda pensar en cuntar con un local estable y con todos os medios precisos pra qu'a Escola funcione nas miyores condicións.